

วิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม

ระดับ ปวช.1

รหัสวิชา 2000-1406

(Mathematics)

โดย จีรนนท์ คุณยติธรรม

พนักงานราชการ(ครู)

บำเหน็จ

แนวคิด

ในการประกอบกิจการต่างๆ เจ้าของกิจการไม่สะดวกในการดำเนินการเอง จึงมีคนกลางทำให้เกิดการทำสัญญาซื้อหรือขายขึ้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าเป็นตัวแทน หรือนายหน้า โดยได้รับผลตอบแทนเป็นเงินบำเหน็จ

สาระการเรียนรู้

1. บำเหน็จตัวแทน
2. รายงานการซื้อและการขาย
3. บำเหน็จนายหน้า

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณในเรื่องบำเหน็จได้
2. แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงโดยใช้ความรู้เรื่องบำเหน็จได้
3. นำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องบำเหน็จไปเชื่อมโยงในการเรียนรู้งานอาชีพ และดำรงชีวิตประจำวัน

บำเหน็จตัวแทน

การประกอบกิจการต่างๆ เจ้าของกิจการจะดำเนินการด้วยตนเอง หรือมีพนักงานในหน่วยงานนั้นๆ เป็นผู้ดำเนินการ แต่งานบางอย่างเจ้าของกิจการอาจจะไม่สะดวกที่จะดำเนินการเอง หรือมีความจำเป็นที่จะให้ผู้อื่นทำหน้าที่ในการซื้อหรือขายแทน หรือเป็นคนกลางให้เกิดการทำสัญญาซื้อหรือขายขึ้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าเป็นตัวแทนหรือนายหน้า โดยจะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินบำเหน็จ

เจ้าของกิจการที่มอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการซื้อหรือขายแทนตน เรียกว่า ตัวการ ส่วนผู้ที่รับมอบหมายเหล่านั้น เรียกว่าตัวแทน ตัวแทนที่ทำหน้าที่ซื้อสินค้าแทนตัวการเรียกว่า ตัวแทนในการซื้อ ตัวแทนที่ทำหน้าที่ขายสินค้าแทนตัวการ เรียกว่า ตัวแทนในการขาย เช่น

มะลิ เป็นตัวแทนในการขายสินค้าแทนบริษัท ศรีเรือน จำกัด ดังนั้น มะลิเป็นตัวแทนในการขาย และบริษัท ศรีเรือนจำกัด เป็นตัวการ

ตัวอย่างที่ 3 ตัวแทนผู้หนึ่งทำหน้าที่ซื้อสินค้าแทนตัวการเป็นเงิน 35,000 บาท โดยได้รับบำเหน็จ 1,400 บาท อัตราบำเหน็จเท่ากับเท่าไร

วิธีทำ	บำเหน็จในการซื้อ	=	อัตราบำเหน็จ x ยอดซื้อ
	1,400	=	อัตราบำเหน็จ x 35,000
	อัตราบำเหน็จ	=	1,400/35,000
		=	0.04
		=	4%

ดังนั้น อัตราบำเหน็จเท่ากับ 4%

บำเหน็จนายหน้า

นายหน้า หมายถึง คนกลางที่ทำหน้าที่ชี้ช่องให้บุคคลฝ่ายหนึ่งเข้าทำสัญญากับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง หรือจัดการให้บุคคลทั้งสองฝ่ายได้ สัญญากัน สัญญาที่เกิดขึ้นจากการชี้ช่องจะผูกพันเฉพาะคู่สัญญาเท่านั้น ไม่เกี่ยวพันถึงนายหน้าแต่ประการใด ผลตอบแทนที่นายหน้าได้รับ เรียกว่าบำเหน็จนายหน้า

พนักงานขายทำหน้าที่เป็นนายหน้าประเภทหนึ่ง ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินเดือนหรือบำเหน็จนายหน้า การคำนวณบำเหน็จนายหน้าดังนี้

ตัวอย่างที่ 7 อำนวนยเป็นนายคิคต่อขายที่คินแปลงนี้หนึ่งราคา 650,000 บาท ได้รับบำเหน็จ
นายหน้าในอัตรา 5% จงหาบำเหน็จนายหน้า

วิธีทำ	บำเหน็จนายหน้า	=	อัตราบำเหน็จ x ยอดขาย
		=	5% x 650,000
		=	32,000

ดังนั้น อำนวนยได้บำเหน็จ 32,000 บาท

ตัวอย่างที่ 8 ส่องศรีเป็นพนักงานขายเครื่องสำอางบริษัทแห่งหนึ่ง ได้รับเงินเดือนๆ ละ 3,500
บาท และบำเหน็จอีก 2% ของยอดขาย ถ้าในเดือนพฤศจิกายน ส่องศรีขายสินค้าได้ 20,135 แต่
มีสินค้าส่งคืน 1,035 บาท อยากทราบว่าส่องศรีจะมีรายได้ในเดือนนี้เท่าไร

วิธีทำ	ยอดขายสุทธิ	=	ยอดขาย – สินค้าส่งคืน
		=	20,135 – 1,035
		=	19,100 บาท
	บำเหน็จนายหน้า	=	อัตราบำเหน็จ x ยอดขายสุทธิ
		=	2% x 19,100
		=	382 บาท
		=	3,500 + 382

ตัวอย่างที่ 9 จำเรียงเป็นพนักงานขายของบริษัทแห่งหนึ่ง ได้รับเงินเดือนๆ ละ 2,500 บาทและ
บำเหน็จ 3% จากยอดขาย และจะได้บำเหน็จพิเศษอีก 2% สำหรับยอดขายส่วนที่เกิน 30,000
บาท ถ้าในเดือนธันวาคม จำเรียงสามารถขายสินค้าได้ 50,000 บาท จงหารายได้ของจำเรียง
ในเดือนนี้

วิธีทำ	บำเหน็จนายหน้า	=	อัตราบำเหน็จ x ยอดขาย
	ยอดขาย 50,000 บาทได้รับบำเหน็จ 3% เป็นเงิน		
		=	3% x 50,000
		=	1,500 บาท

ยอดขายส่วนที่เกิน 30,000 บาท คือ $50,000 - 30,000 = 20,000$ บาท

ได้นับบำเหน็จพิเศษอีก 2% เป็นเงิน

		=	2% x 20,000
		=	400
จำนวนเงินที่ได้รับ		=	เงินเดือน + บำเหน็จ
		=	2,500 + 1,500 + 400
		=	4,400 บาท

ดังนั้น รายได้ทั้งหมดของจำเรียงในเดือนธันวาคม 4,400 บาท

ตัวอย่างที่ 2 18 คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ 40

วิธีทำ ให้ 18 มีค่าเท่ากับ c % ของ 40

$$18 = 40/100 \times b$$

$$18/40 = c /100$$

$$18/40 \times 100 = c$$

$$c = 45$$

ตัวอย่างที่ 3 20 คิดเป็น 40 % ของจำนวนใด

วิธีทำ ให้ 20 มีค่าเท่ากับ 40 % ของ b

$$20 = 40/100 \times b$$

$$20 \times 100 = 40 \times b$$

$$20 \times 100 /40 = b$$

$$b = 50$$

ดังนั้น 20 คิดเป็น 40 % ของ 50

ตัวอย่างที่ 4 จงหาค่า 1) 20 % (10% ของ 3500) 2) 100% - (80% x 70%)

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 1) 20\% (10\% \text{ ของ } 3500) &= 20\% \times 10\% \times 3500 \\ &= 20/100 \times 10/100 \times 3500 \\ &= 70 \end{aligned}$$

ดังนั้น 20 % (10%ของ 3500) มีค่าเท่ากับ 70

$$\begin{aligned} 2) 100\% - (80\% \times 70\%) &= 1 - (0.8 \times 0.7) \\ &= 1 - 0.56 = 0.44 \end{aligned}$$

ดังนั้น 100% -(80 % x 70%) เท่ากับ 0.44 หรือ 44%

การนำร้อยละไปใช้ในงานอาชีพ

ในชีวิตประจำวันและในทุกสาขาอาชีพ จำเป็นต้องใช้ความรู้เรื่องร้อยละ หรือเปอร์เซ็นต์เพื่อช่วยในการคำนวณเสมอ เช่น ลดราคาพิเศษของสินค้า 30-50 % ป้ายแอมโมเนียมไนเตรตมีธาตุไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบอยู่ 25 % เงินออม 20 % ของรายได้ต่อเดือน ค่ากระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอีก 5 % เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 5 เพกาสอบวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานได้คะแนน 32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน จงหาว่าเพกาสอบได้กี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ ให้เพกาสอบได้ a %

คะแนนที่สอบได้ a คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน
เขียนเป็นสัดส่วนได้ดังนี้ $a/100 = \text{คะแนนที่สอบได้} / \text{คะแนนเต็ม}$

$$a/100 = 32/40$$

$$a = 32/40 \times 100$$

$$a = 80$$

ดังนั้น เพกาสอบได้ 80 %

ตัวอย่างที่ 6 ลดาวัลย์มีรายได้เดือนละ 34,600 ต้องจ่ายค่าน้ำมันรถคิดเป็นร้อยละ 20 ของรายได้ทั้งหมด อยากทราบว่าลดาวัลย์จ่ายค่าน้ำมันเดือนละเท่าใด
วิธีทำ ให้ค่าน้ำมันรถที่จ่ายประจำเดือนเป็น p บาท และค่าน้ำมันรถคิดเป็นจำนวน 20% ของรายได้หรือ

$$p = 20\% \text{ ของ } 34,600$$

$$p = 20/100 \times 34,600 = 6,920$$

ดังนั้น ลดาวัลย์จ่ายค่าน้ำมันรถเดือนละ 6,920

สรุป

ร้อยละ หมายถึง การเปรียบเทียบจำนวนหนึ่งกับจำนวนหนึ่งร้อยหรือต่อร้อย ซึ่งอาจเขียนอยู่ในรูปอัตราส่วนที่มีจำนวนหลังของอัตราใช้คำว่าเปอร์เซ็นต์ เขียนแทนสัญลักษณ์ด้วย %

1. การเขียนร้อยละให้อยู่ในรูปเศษส่วนและทศนิยม

การเขียนร้อยละให้อยู่ในรูปเศษส่วน

* เปลี่ยนร้อยละให้เป็นเศษส่วนที่มีตัวส่วนเป็น 100

* ทำให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

การเขียนร้อยละให้อยู่ในรูปทศนิยม

* เปลี่ยนร้อยละของเลขจำนวนเต็ม เศษส่วน ทศนิยมให้เป็นส่วนที่มีส่วนเป็น 100

* เลื่อนจุดทศนิยมไปทางซ้ายอีก 2 ตำแหน่ง

2. การเขียนเศษส่วนและทศนิยมให้อยู่ในรูปแบบริ้อยละ

การเขียนเศษส่วนให้เป็นร้อยละมี 2 แนวคิด ดังนี้

- ทำเศษส่วนให้ตัวส่วนเป็น 100 แล้วจึงเปลี่ยนให้เป็นร้อยละ
 - เปลี่ยนเศษส่วนให้เป็นทศนิยมแล้วจึงเปลี่ยนทศนิยมให้เป็นร้อยละ
- การคำนวณเกี่ยวกับร้อยละ ทำโดยใช้สูตรดังนี้

$$a / b = c / 100$$

การเขียนทศนิยมให้เป็นร้อยละ มี 2 แนวคิด ดังนี้

- เปลี่ยนทศนิยมให้เป็นเศษส่วนก่อนและทำเศษส่วนให้ตัวส่วนเป็น 100 แล้วจึงเปลี่ยนให้เป็นร้อยละ
- โดยการนำ 100% คูณกับจำนวนทศนิยมแล้วเลื่อนจุดทศนิยมไปทางขวาอีก 2 ตำแหน่ง

